

МАКТАБГАЧА ТА'ЛИМ ТАШКИЛОТЛАРИДА БОШҚАРУВ FAOLIYATINI
REJALASHTIRISHNING MAZMUNI

СОДЕРЖАНИЕ ПЛАНИРОВАНИЯ УПРАВЛЕНЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В
ДОШКОЛЬНЫХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ОРГАНИЗАЦИЯХ

CONTENT OF PLANNING MANAGEMENT ACTIVITIES IN PRESCHOOL
EDUCATIONAL ORGANIZATIONS

Xudoyberdiyeva Laylo Fozil qizi

JDPU Maktabgacha ta'lim yo'nalishi talabasi

Annotatsiya: *Rejalashtirish - kelajakdagi maqsad, vazifalar va harakatlarni belgilash bilan bog'liq bo'lgan va quyidagi bosqichlarni amalga oshirishni o'z ichiga olgan faoliyat: - vazifa va maqsadlarni aniqlash; - harakat dasturini shakllantirish; zarur manbalar va ularning manbalarini izlash; bevosita ijrochilarni aniqlash va ularga rejalarni yetkazish.*

Kalit so'zlar: *Rejalashtirish, kelajakdagi maqsad, harakatlar, belgilash, faoliyat, aniqlash, dasturini shakllantirish, zarur manbalar.*

Аннотация: *Планирование представляет собой деятельность, связанную с постановкой будущих целей, задач и действий и включает следующие этапы: - определение задач и целей; - формирование программы действий; поиск необходимых ресурсов и их источников; определение непосредственных исполнителей и доведение до них планов.*

Ключевые слова: *Планирование, будущая цель, действия, определение, деятельность, определение, формирование программы, необходимые ресурсы.*

Annotation: *Planning is an activity related to the setting of future goals, objectives and actions and includes the following steps: - definition of tasks and goals; - formation of a program of action; search for the necessary resources and their sources; identification of direct executors and bringing plans to them.*

Key words: *Planning, future goal, actions, definition, activity, definition, program formation, necessary resources.*

Jamiyatning ijtimoiy muammolari bilan bog'liq bo'lgan pedagogik masalalarni hal qiluvchi, uning ijtimoiylashuvi jarayonida shaxsga yordam beruvchi mutaxassis sifatida ijtimoiy pedagogga talab paydo bo'ldi. Har qanday mamlakatning kuchi uning fuqarolarining ma'naviy yetukligi, intellektual salohiyatga egaligi bilan belgilanadi.

Maktabgacha ta'lim tashkilotining pedagogik jamoasini boshqarish o'z navbatida boshqaruv faoliyati bilan bog'liq bo'lgan muammolarni MTTning xodim va xodimlar guruhi tomonidan boshqa guruhlar faoliyatini samarali tashkil etish va birgalikdagi faoliyatni amalga oshirishning mexanizmlarini rivojlantirilib boriladi.

Maktabgacha ta'lim tashkilotida ta'lim ishlarining samaradorligi ko'p jihatdan rejalashtirish sifati bilan belgilanadi. "Rejalashtirish" pedagogik faoliyatning ajralmas qismidir. Rejaning yuqori darajasi o'quv jarayonining yanada tejamkor va samarali bo'lishiga yordam beradi. Aniq, aniq, asosli reja kasbiy faoliyatni amalga oshirishni osonlashtiradi, o'qituvchilarning ish sifatini oshiradi. Hozirgi vaqtda rejalashtirishning ko'plab ta'riflari mavjud: rejalashtirish - bu voqelikni ma'lum tushunishga asoslangan holda, sub'ekt ongida kelajak haqidagi tasavvurni shakllantirish; rejalashtirish - maktabgacha ta'lim tashkilotining maqsadlari qanday bo'lishi kerakligini va ularga erishish uchun nima qilish kerakligini aniqlash; rejalashtirish - bu tizimni tashqi muhitga moslashtirish. Rejalashtirish jarayoni - bu maqsadlarni shakllantirish, ustuvorliklar, ularga erishish vositalari va usullarini belgilash. Rejalashtirish ko'pincha prognozlashning yakuniy bosqichi sifatida qaraladi, bunda rivojlanishning ma'lum variantlarini tanlash asosida qarorlar qabul qilinadi. Rejalashtirish - kelajakdagi maqsad, vazifalar va harakatlarni belgilash bilan bog'liq bo'lgan va quyidagi bosqichlarni amalga oshirishni o'z ichiga olgan faoliyat: - vazifa va maqsadlarni aniqlash; - harakat dasturini shakllantirish; zarur manbalar va ularning manbalarini izlash; bevosita ijrochilarni aniqlash va ularga rejalarni yetkazish. Rejalashtirish asosiy boshqaruv funktsiyasi bo'lib, uni to'liq amalga oshirish har qanday faoliyatning, shu jumladan maktabgacha ta'lim tashkiloti ma'muriyati va pedagogik jamoasining samaradorligini belgilovchi asosiy omillardan biridir.

Rejalashtirish asosiy vazifalarga e'tiborni qaratishga yordam beradi, noaniqlikning salbiy tarkibiy qismini yo'q qiladi, iqtisodiy faoliyatga erishadi va nazoratni osonlashtiradi. Rejalashtirish, bir tomondan, to'siqlar va xatolarni bartaraf etish bilan bog'liq bo'lsa, ikkinchi tomondan, barcha imkoniyatlardan foydalanish zarurati bilan bog'liq. Reja - tarbiyachi faoliyatini tashkil etish va maqsadlilik, chayqalishdan, mayda-chuyda ishlardan, biryozlamalikdan va rivojlanishning asosiy vazifalarini chetlab o'tishdan himoya qiluvchi omil. Mutaxassislarni rejalashtirish samarali bo'lishi uchun u bir qator fundamental talablarga javob berishi kerak: - qisqa muddatli va uzoq muddatli rejalashtirishning birligiga rioya qilish; davlat va ijtimoiy vazifalarni hisobga olgan holda; prognoz asosida rejalashtirishning barqarorligi va moslashuvchanligi.

Maktabgacha ta'lim tashkilotining rejalashtirish hujjatlari tahlili shuni ko'rsatadiki, ularning aksariyati o'zaro yomon bog'langan va aniq belgilangan maqsadlarga ega bo'lmagan an'anaviy harakatlar rejalaridir. Shu bilan birga, maktabgacha ta'lim tashkilotining ishi rejalarining yaxlit tuzilishini - ularning aniq bo'ysunishini aniqlaydigan hujjatlarni talab qiladi. Rejalashtirish o'qituvchiga dastur materialini yil davomida o'lchovli tarzda tarqatish, shuningdek, o'quvchilarning ortiqcha yuklanishining oldini olish imkonini beradi. Reja tufayli oldindan o'ylash, ta'lim va tarbiya usullari va usullarini ta'minlash mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020- yil 30 - oktabrdagi "Sog'lom turmush tarzini keng tatbiq etish va ommaviy sportni yanada rivojlantirish chora tadbirlari to'g'risida"gi PF -6099- sonli farmoni
2. F.Qodirova va boshqalar."Maktabgacha pedagogika". Toshkent "Tafakkur" nashriyoti -2019-yil
3. Перегудов Л.В., Саидов М.Х. Менеджмент и экономика высшего образования Т.: "Молия". 2001.
4. Edited by R. Bolam and F. van Wieringen, Research on Educational Management in Europe eds. Munster; New York, 1999.
5. Edited by Mary Rafferty «Abrief review of approaches to oral language developme nt» USA 2014y.
6. Ensuring Professional Stability Of Future Teachers In Pedagogical Activity NM Abduraxmonovna - European Journal of Research and Reflection in ..., 2020
7. Methodology of giving professional knowledge to future teachers NM Abdurakhmonovna - ACADEMICIA: An International Multidisciplinary ..., 2020